

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

**Minutes of the meeting of Fforwm Mynediad Lleol held
at County Hall, Usk - Remote Attendance on Dydd Iau, 7fed Tachwedd, 2024 at 2.00 pm**

PRESENT: P. Allsopp,
B. Handley,
B. Heys,
S. Lewis,
I. Mawdsley,
T. Mead,
P. Mundell,
S. Roderick,
J. Thurston,
A. Underwood,
K. Varney
R. Wynne-Jones

OFFICERS IN ATTENDANCE:

Richard Garner	Swyddog Hawliau Tramwy Cyhoeddus
Dez Jones	Regional Health and Wellbeing Co-ordinator, GGGP
Andy Powell	Field Officer, MCC
Richard Ray	Paralegal
Ruth Rourke	Rheolwr Mynediad Cefn Gwlad

APOLOGIES:

Councillors Sara Burch, A.Fairey, R. Campbell and H. Watkins

1. Ymddiheuriadau am absenoldeb

Cafwyd ymddiheuriadau gan yr aelodau John Askew, Anthea Fairey, Irene Brooke, y Cynghorydd Sirol Sara Burch, Huw Watkins a Bob Campbell Cyfoeth Naturiol Cymru.

Croeso a chyfieithiadau ar y pryd i'r Gymraeg: Agorodd cyfarfod y Fforwm gyda RG yn mynd trwy gadw tŷ cyffredinol, rhoddwyd ymholiad i'r Fforwm hefyd ynglŷn ag unrhyw aelodau sydd angen gwasanaethau cyfieithu neu ddogfennau Cymraeg, nid oedd angen y gwasanaetha CAP ar unrhyw aelod.

2. Datganiadau o Fuddiant

Dim un wedi'u derbyn

3. Cadarnhau a llofnodi cofnodion cyfarfod Fforwm Mynediad Lleol Sir Fynwy a gynhaliwyd ar 23 Gorffennaf 2024

Derbyniwyd cofnodion cyfarfod y 23^{ain} Gorffennaf 2024, (cynigiwyd gan AU a'i eilio gan BH)

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

**Minutes of the meeting of Fforwm Mynediad Lleol held
at County Hall, Usk - Remote Attendance on Dydd Iau, 7fed Tachwedd, 2024 at 2.00 pm**

4. Camau gweithredu heb fod ar yr agenda yn deillio o'r cyfarfod blaenorol

Tanysgrifiad i Gyfnodolyn IPRoW 'Waymark': Hysbysodd RG y Fforwm y byddai'r rhain yn cael eu dosbarthu i aelodau unwaith y byddai manylion mewngofnodi wedi'u derbyn.

CAM GWEITHREDU: Anfon manylion mewngofnodi ar ôl ei dderbyn – RG

Recriwtio aelodau ychwanegol i'r Fforwm: Diweddarodd RG y Fforwm ynglŷn â negeseuon e-bost cyswllt a gafodd eu danfon ddechrau mis Awst at yr Undeb Amaethwyr Cenedlaethol, Undeb Amaethwyr Cymru a Chymdeithas Tir a Busnes Gwledig, danfonwyd ail neges ar ddechrau mis Hydref. O ganlyniad i'r cais i Undeb Amaethwyr Cymru, mae menyw wedi cyflwyno ei hun, ac rydym ar hyn o bryd yn aros am ei chais i ddechrau'r broses ar gyfer aelodaeth o'r fforwm. Mae'r Gymdeithas Tir a Busnes Gwledig wedi anfon y wybodaeth ymlaen, yn aros i glywed unrhyw beth pellach.

CAM GWEITHREDU: parhau i fynd ar drywydd aelodaeth ychwanegol o'r Fforwm - RG

5. Prosiect Llesiant ac Iechyd Rhanbarthol (Dez Jones, Cydlynnydd Iechyd a Llesiant Rhanbarthol)

(Dez Jones, Cydlynnydd Iechyd a Llesiant Rhanbarthol)

Gwnaeth DJ gyflwyniad (ynghlwm) i'r Fforwm ar ei rôl a'i waith fel rhan o dîm prosiect Grid Gwyrdd Gwent (PGGG), a ariennir drwy'r Gronfa Ffyniant Gyffredin a chronfa rhwydweithiau Natur, mae'n cael ei gyflogi gan gyngor Caerffili, ond mae'n cwmpasu pum awdurdod Gwent.

Dechreuodd DJ gyda throsolwg byr o'r hyn y mae'r tîm PGGG yn ei wneud, a sut mae ei rôl yn cyd-fynd â hyn, gan geisio cefnogi cymunedau o safbwynt iechyd a lles.

Er mwyn ymgymryd â hyn gyda'r amser, yr adnoddau a'r maes mawr i'w gwmpasu, mae'n casglu gwybodaeth a thystiolaeth gan ddefnyddio ystadegau data iechyd i lywio a thargedu ei waith, megis nodi meysydd amddifadedd er enghraifft. Mae hyn wedi arwain at ymgynghori â chymunedau a grwpiau, i ddod o hyd i'r materion y maent yn eu hwynebu a sut maen nhw'n gweld datrysiadau posibl i'r rhain. Gall hyn arwain wedyn at gyfeirio pellach at sefydliadau eraill fel Cadwch Gymru'n Daclus, neu grwpiau heb ffiniau a gwaith partneriaeth helaeth.

Lle bo'n bosibl, mae rhywfaint o'r cyllid cyfyngedig yn cael ei ddefnyddio i roi hwb i brosiectau sy'n cael effaith gynaliadwy, mae enghreifftiau'n cynnwys hyfforddiant arweinwyr grŵp cerdded, Cyllid arallgyfeirio Gilwern, nifer o welyau plannu uchel a pholydwnnel, a phrosiect i mewn i'r coed.

Mae'r prosiectau hyn yn amrywio o grŵp i grŵp, a all fod yn anodd eu cydbwyso.

Yn olaf, cyflwynodd fideo yn rhoi cyflwyniad byr i'r elfen iechyd a lles PGGG a chyflwyno'r prosiect 'I mewn i'r Coed'.

Dolen fideo: ['Back to the Woods Basecamp - Monmouthshire' - Grid Gwyrdd Gwent ar Vimeo](#)

Roedd y cwestiynau a dderbyniwyd yn cynnwys.

Pa gymorth y gellid ei ddarparu ar gyfer cerdded er mwyn iechyd, a sut i gael mynediad iddo? Trafodaeth ddilynol ynglŷn â chael swyddogion dynodedig awdurdodau lleol yn gweithio gyda'r GIG trwy gynllun atgyfeirio meddygon teulu, yr angen am gefnogaeth i gadw grwpiau i redeg yn y tymor hir, yn hytrach na chael eu gadael.

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Fforwm Mynediad Lleol held at County Hall, Usk - Remote Attendance on Dydd Iau, 7fed Tachwedd, 2024 at 2.00 pm

Pa agweddau ydych chi'n eu defnyddio i lywio'r targedau? Sgôr Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC), gan ddefnyddio cymunedau lleol i dynnu sylw at yr hyn y maent ei eisiau/ei angen, eu straeon.

Er enghraifft, wrth edrych ar y gwahanol fynegeion iechyd, tynnodd sylw at ddisgwyliad oes menywod yn sylweddol is mewn ardal, a sbarduno ymchwiliad i edrych yn ddyfnach i pam mae hyn.

Cyfranogiad y Fforwm – cais i godi ymwybyddiaeth ac ymgysylltu â grwpiau cymunedol, mae DJ hefyd wedi gadael ei fanylion cyswllt.

Ar y diwedd diolchodd y cadeirydd, ar ran y Fforwm, i DJ am ei gyflwyniad addysgiadol a'i gyfraniad i'r cyfarfod.

6. Prosiectau Trywyddau a Llwybrau (atodir cofnodion) (diweddariad is-grŵp)

Rhoddodd BH ddiweddariad i'r Fforwm ynglŷn â chyfarfod y grŵp llywio traciau a llwybrau a gynhaliwyd ar yr 8^{fed} Hydref 2024, y cafodd ei hethol yn gadeirydd ar ei chyfer. Er nad oeddent yn gallu mynychu'r cyfarfod, darparwyd y cofnodion drafft (ynghlwm) i'w hystyried, gydag eraill a oedd wedi mynychu'n darparu mewnbwn. Nid yw cofnodion y cyfarfod ar gael ar-lein eto, fodd bynnag, bydd y rhain yn cael eu rhoi ar wefan Tirwedd Genedlaethol.

Un o'r prif gamau gweithredu gan yr is-grŵp yw gweithredu arolwg wedi'i dargedu o ddwy ardal beilot gan ymgynghorwyr, a chanlyniadau hyn i lywio arolwg llawnach ar draws y mwyafrif, os nad pob un, o'r llwybrau perthnasol yn ardaloedd tirwedd cenedlaethol Dyffryn Gwy. Mae angen cyfarfodydd dilynol o'r grŵp llywio oherwydd cwmpas y gwaith, a bydd yr arolwg hefyd yn cael ei ddefnyddio i lywio eu camau nesaf.

Cynhaliwyd trafodaeth bellach ynglŷn ag arwyddion cyson yn rhan allweddol o'r gwaith hwn, y drafodaeth barhaus ynghylch addasrwydd y llwybrau, o ran cyfyngiadau posibl a gwell hygyrchedd a chytundeb bod aelodaeth is-grŵp y Fforwm sy'n mynychu'r grŵp llywio i aros fel ag ydyw ar hyn o bryd.

Mae cyfarfod nesaf y grŵp llywio traciau a llwybrau i fod i gael ei gynnal ar y 3ydd o Ragfyr 2024.

CAM GWEITHREDU: Cylchredeg cofnodion a gwefan i'r Fforwm - RG

CAM GWEITHREDU: Diweddariad i gyfarfod nesaf y Fforwm - BH / Is-grŵp

7. Diweddariad Cyfoeth Naturiol Cymru (atodir nodiadau) (Sarah Tindal, Uwch Swyddog Pobl a Lleoedd, De Ddwyrain Cymru)

(Sarah Tindal, Uwch Swyddog Pobl a Lleoedd, De-ddwyrain Cymru)

Aeth SD drwy'r nodyn diweddar atodedig gan Bob Campbell ac adroddodd fod y gwaith achos dros newid sy'n effeithio ar CNC yn parhau, a bydd cyflwyniad ar strategaeth hamdden CNC a diweddariad llawnach yn cael ei roi yng nghyfarfod nesaf y Fforwm.

Cam gweithredu: cyflwyno strategaeth hamdden CNC i'r Fforwm nesaf – ST/BC

8. Diweddariad Mynediad Cefn Gwlad Sir Fynwy (Ruth Rourke, Rheolwr Mynediad Cefn Gwlad ac Andy Powell, Swyddog Rheoli Mynediad Cefn Gwlad)

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Fforwm Mynediad Lleol held at County Hall, Usk - Remote Attendance on Dydd Iau, 7fed Tachwedd, 2024 at 2.00 pm

Rhedodd RER drwy'r diweddariad atodedig, gan amlygu; cais am grant am £35,000 a gyflwynwyd ar gyfer prosiect Cysylltiadau a Chylchdeithiau Llwybr Arfordir Cymru i wella tri llwybr allweddol, bydd yr ymgynghorydd penodedig yn darparu cyfle ymgynghori ac adroddiad terfynol gyda'r holl wybodaeth angenrheidiol i gyflwyno cais pellach yn y flwyddyn ariannol newydd.

Mae ail gais grant hefyd wedi'i wneud i wella mynediad i bawb, ar hyd rhannau o Lwybr Arfordir Cymru yng Nghasnewydd a Sir Fynwy. Cynhaliwyd asesiad byr gan Experience Community yn 2023/24, ac mae'r prosiect hwn yn edrych ar wella'r cynllun. Gofynnir i ymgynghorydd ddarparu adroddiad dichonoldeb wedi'i gostio a'i ddylunio. Bydd angen cwblhau'r grant erbyn 31^{ain} Mawrth 2025. Bydd eto yn darparu'r wybodaeth i lywio grant pellach i'w weithredu ar lawr gwlad.

Yn ogystal, mae'r Grant Gwella Mynediad yn ei flwyddyn olaf, ac mae wedi cynnwys creu fideos hyfforddiant ac wedi gweld ymdrechion gwirfoddol sylweddol dan arweiniad Tom Arnold, gan gwblhau 63 diwrnod tasg.

Rhoddodd RER ddiweddariad byr hefyd ar bontydd, gan gynnwys Pont Treadam Clawdd Offa a phont Inglis yn Nhrefynwy, gyda throsolwg a chyflwyniad manylach gan AP.

Eglurodd RER hefyd fod Cyngor Sir Fynwy hefyd yn ymwneud â Llywodraeth Cymru a'u nod o greu Map Digidol Cymru Gyfan o hawliau tramwy a mynediad cyhoeddus. Mae Tîm Daearyddiaeth Llywodraeth Cymru (MapDataCymru) yn ceisio uno mapiau digidol Hawliau Tramwy Cyhoeddus mewn un map digidol, dan reolaeth Map Data Cymru.

Mae Sir Fynwy eisoes wedi cyflwyno'r rhan fwyaf o'r data y gofynnwyd amdanynt fel ardal beilot (mae'r wybodaeth hon eisoes ar gael ar-lein: [Mynediad Sir Fynwy](#)). Holodd aelodau'r Fforwm safle Map Data Cymru, a ddisgrifiwyd fel gwefan ganolog ar gyfer data agored cyhoeddus, gydag elfen map ac mae ar gael i'r cyhoedd. Mynegwyd diddordeb gan aelodau'r fforwm mewn derbyn dolen gwefan Map Data Cymru.

Cyflwynodd RER un o'r swyddogion maes y tîm mynediad, Andy Powell i gyflwyno'r gwaith parhaus y mae wedi bod yn ymwneud ag ef ar bontydd ledled y sir.

Cyflwynodd AP drosolwg manwl o'r sefyllfa bresennol gyda phontydd ledled y sir, gan amlinellu'r gwahanol fathau a hyd amrywiol o strwythurau ar draws y 1362 o bontydd y gellir dod o hyd iddynt.

Eu cyflwr cyffredinol, yr heriau sy'n cael eu hwynebu o ran arolygu, atgyweirio, cau ac amnewid. Yn benodol y broses a ddefnyddir ar ôl i bont gael ei chau, ymweliad safle cychwynnol, naill ai ar ôl adroddiad gan aelod o'r cyhoedd, neu ar ôl archwiliad arferol, penderfyniad i gau'r bont trwy rybudd (mae rybudd brys yn para hyd at 24 diwrnod), yna naill ai rhaglennu gwaith i'w atgyweirio, os yw'n bosibl gwneud hynny, neu geisio gorchymyn cau (sy'n para hyd at 6 mis). Galluogi'r bont i aros ar gau wrth aros am un i'w disodli. Mae pontydd yn y sefyllfa hon yn cael eu hychwanegu at restr ac yn cael eu blaenoriaethu i'w disodli.

Unwaith y bydd pont yn cael ei disodli, mae angen ceisio cyllid, gofyn am dendrau i wahodd contractwyr i gyflenwi pont newydd, tynnu'r hen un, paratoi'r tir a gosod y bont newydd, gwneir trefniadau hefyd gyda thirfeddianwyr i gael mynediad, ac yna gosod y bont newydd. Gall nifer o anawsterau godi yn ystod y broses hon, megis y tywydd, lefelau dŵr, materion perchnogaeth tir, lleoliad pontydd, erydiad ac ati. Rhoddwyd pont clawdd Offa yn ddiweddar fel enghraifft o ble roedd y tywydd a lefelau dŵr yn oedi gosod a gwaith tir, ac ar ôl gosod y bont, roedd stormydd pellach yn golygu bod angen tynnu coeden fawr a oedd o dan y bont newydd, gan oedi'r agoriad ymhellach. Ar hyn o bryd, er bod y lleoliad ar gael, mae angen gwaith terfynol i'r llwybrau nesáu ond bydd angen tywydd sychach cyn y gall hyn ddigwydd.

Yn ogystal, lle mae rhai pontydd yn parhau i gael eu defnyddio, a'r rhwystrau a godwyd yn cael eu torri er gwaethaf y cau, gellir gwneud penderfyniad i gael gwared ar y bont yn gyfan gwbl nes y gellir gosod pont newydd.

Yn olaf, rhoddodd AP sefyllfa bresennol y cynllun rheoli asedau, a'r gwaith pontydd ar gyfer eleni y gobeithir ei gyflawni, gan ddileu 10, disodli hyd at 15 ac asesiadau pellach ar 4.

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

**Minutes of the meeting of Fforwm Mynediad Lleol held
at County Hall, Usk - Remote Attendance on Dydd Iau, 7fed Tachwedd, 2024 at 2.00 pm**

9. Cyflwyniadau aelodau yn y dyfodol

Gofynnwyd i'r fforwm a fyddai'n teimlo y byddai'n werth anfon cyfraniadau ysgrifenedig, y gellid eu cylchredeg i'r Fforwm, cyn pob cyfarfod i'w nodi. Roedd hyn yn cael ei ystyried yn syniad da ac i'w ymgymryd gan y Fforwm nesaf.

CAM GWEITHREDU: anfon e-bost yn gofyn am unrhyw gyflwyniadau ysgrifenedig. - RG

10. Dyddiad y cyfarfod nesaf 2.00pm dydd Mercher 19eg Chwefror (lleoliad i gael ei gadarnhau)

The meeting ended at 4.45 pm